

Communiqué Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Naglašavajući da provedba Općeg okvirnog sporazuma za mir i dalje predstavlja temelj za stabilnu, sigurnu i prosperitetnu Bosnu i Hercegovinu (BiH), Upravni odbor Vijeća za provedbu mira (Peace Implementation Council – PIC) podsjeća sve strane na njihovu obavezu da u potpunosti poštuju Opći okvirni sporazum za mir, sve njegove anekse i odluke visokog predstavnika. Upravni odbor još jednom potvrđuje svoje neupitno opredjeljenje za teritorijalni integritet i temeljnu strukturu BiH kao jedinstvene i suverene države, koja se sastoji od dva entiteta. Upravni odbor ponavlja da entiteti nemaju pravo na otcjepljenje od BiH i da oni pravno postoje samo na osnovu Ustava BiH. Upravni odbor podsjeća vlasti u BiH da je Ustav BiH sastavni dio Općeg okvirnog sporazuma za mir i da su odluke Ustavnoga suda BiH konačne i obavezujuće i moraju se provoditi. Upravni odbor još jednom potvrđuje svoju punu podršku visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i provedbi njegovoga mandata u skladu s Aneksom 10 i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, što ostaje nepromijenjeno. Upravni odbor podvlači da međunarodna zajednica i dalje zadržava potrebne instrumente za osiguranje provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir. Upravni odbor PIC-a naglašava potrebu za punom provedbom programa 5+2, što je i dalje uvjet za zatvaranje Ureda visokoga predstavnika.

Politički direktori Upravnog odbora (UO) Vijeća za provedbu mira (*Peace Implementation Council – PIC*) sastali su se 6. i 7. juna 2023. godine. UO PIC-a se saglasio da je ovo ključni trenutak za Bosnu i Hercegovinu. Nakon što je dobila status kandidata za članstvo u EU i gotovo završila formiranje vlasti na svim nivoima, BiH ima šansu da ostvari brz napredak u provedbi reformi koje su od najvećeg značaja za stabilnost i prosperitet. Upravni odbor PIC-a je naglasio da je budućnost zemlje u rukama građana BiH i domaćih političara, te je pozvao sve političke aktere da nastave sa dosadašnjim pozitivnim trendom i iskoriste šansu kako bi podsticali pomirenje i daljnji napredak BiH na njenom evroatlantskom putu za dobrobit svih građana. Istovremeno, UO PIC-a se saglasio da se BiH i dalje suočava s krupnim izazovima, uključujući i secesionističke prijetnje vladajuće koalicije u Republici Srpskoj i napore kojima se podrivaju država i njene institucije.

Put ka članstvu u EU je obiman zadatak koji zahtijeva političko vodstvo, istinsko opredjeljenje za provođenje reformi i naporan rad na usvajanju i provedbi zakona. S tim u vezi, Upravni odbor PIC-a sastao se sa gospođom Borjanom Krišto, predsjedavajućom Vijeća ministara BiH, i Zukanom Helezom, zamjenikom predsjedavajuće VMBiH i ministrom odbrane BiH, kako bi razgovarali o planovima nove državne vlasti za nastavak aktivnosti na putu ka evroatlantskim integracijama. Upravni odbor PIC-a sastao se i sa predstavnicima organizacija civilnog društva.

Upravni odbor PIC-a je pohvalio brzu uspostavu vlasti nakon oktobarskih izbora, kao i pozitivan trend u radu Vijeća ministara, te uspješno usvajanje državnog budžeta za 2023. godinu, za razliku od stagnacije koja je obilježila raniji period. Konstatirajući da je postignut pozitivan zamah, Upravni odbor PIC-a poziva vlasti da bez odlaganja pristupe rješavanju ključnih izazova:

- Da odmah postignu konkretne rezultate u pogledu provedbe

14 ključnih prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije, imajući u vidu da je preporuka za kandidatski status u EU data uz razumijevanje da će biti poduzet niz koraka. To, između ostalog, uključuje i hitno usvajanje, u potpunosti usklađeno s EU standardima, izmjena i dopuna Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH (VSTV) koje se odnose na integritet, kao i novih zakona na nivou BiH o VSTV-u, sudovima i sprječavanju sukoba interesa.

- Da poboljšaju **integritet izbornog procesa** tako što će revidirati pravni okvir kako bi se provele preporuke OSCE/ODIHR-a, GRECO-a i Venecijanske komisije. U svjetlu brojnih navoda o teškim izbornim krađama koje su negativno obilježile izbore 2022. godine, organi vlasti ovaj cilj trebaju ispuniti što je prije moguće kako bi osigurali da se općinski izbori planirani za 2024. godinu održe u okviru kojim se osigurava veća transparentnost i jači integritet izbornog procesa.
- Kao što je navedeno u programu 5+2, da nađu prihvatljivo i održivo rješenje za pitanje **raspodjele državne imovine** između državnog i drugih nivoa vlasti usvajanjem zakona na državnom nivou kojim će se urediti to pitanje. Upravni odbor PIC-a pohvaljuje rad OHR-ove radne grupe za državnu imovinu kao izvora tehničkih informacija za nadležne domaće institucije. Rješavanje državne imovine od ključnog je značaja za realizaciju programa 5+2, što je neophodno za zatvaranje Ureda visokog predstavnika, a bit će od koristi i građanima BiH zbog toga što će se imovina moći koristiti u produktivne svrhe.

Upravni odbor PIC-a osuđuje svaku retoriku i sve radnje kojima se ugrožava mir, stabilnost i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, uključujući i pokušaje blokiranja ili podriivanja funkcioniranja institucija BiH i prijetnje secesijom koje dolaze od vladajuće koalicije u RS. Upravni odbor PIC-a poziva vlasti RS da se konstruktivno angažiraju u radu državnih

institucija i podržavaju vladavinu prava, kao i da se suzdrže od bilo kakvog pritiska na sudije Ustavnog suda BiH. Upravni odbor PIC-a je razmatrao rizike po demokratiju u BiH koji proističu iz nedavnih poteza vlasti RS usmjerenih ka ograničavanju slobode govora i djelovanja civilnog društva, te stigmatiziranju pripadnika manjina. Ove aktivnosti nanose duboku štetu svim građanima.

Upravni odbor PIC-a podržava jačanje demokratije u BiH i integriteta njenih institucija. To obuhvata osiguranje pune jednakopravnosti svih građana i eliminaciju diskriminacije, posebno implementacijom sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava koja se odnosi na grupu predmeta Sejdić i Finci.

Upravni odbor PIC-a je naglasio potrebu vođenja konstruktivne politike i politike saradnje na svim nivoima i ponudio čvrstu podršku i konkretnu pomoć onima koji su istinski opredijeljeni za postizanje napretka. Upravni odbor PIC-a će pratiti daljnji razvoj u vezi sa pitanjima istaknutim u ovom komuniqueu.

Upravni odbor PIC-a će održati svoju narednu redovnu sjednicu 5. i 6. decembra 2023. godine.